

ností, dá okamžitě výpověď nájemníkům v domě tom bydlícím a že v pádě potřeby poskytne nájemníkům náhradní byty, aby se mohli co nejdříve vystěhovati. Skutkovým dějem až dosud uvedeným padá žaloba o zmatečnost naprosto. Byl-li generální plnomocník oprávněn prodati dům (§ 1008 obč. zák.) a podpisovati s plnou právní účinností pro zmocnitele všechny listiny jakéhokoliv druhu, vztahující se na prodanou nemovitost, byl také oprávněn zavázati žalobce dopisem ze dne 9. března 1923, že nájemníky z prodaného domu vypoví a že jim v případě potřeby náhradní byty poskytne. Vždyť tento závazek byl jen vedlejší, doplňovací smlouvou ke smlouvě o prodeji domu a měl jen za účel odevzdati prodaný dům kupujícím »podle úmluvy« (§§ 1047 a 1061 obč. zák.). Šlo o splnění závazku prodávatele, že odevzdá prodanou věc podle úmluvy, a protože prodávatelem byl zmocnitel, byl i on podle § 1017 obč. zák. povinen závazek splniti, takže jen on mohl býti žalován. J. byl nejen oprávněn kupní smlouvu uzavřít, nýbrž vésti spor, který vznikl právě proto, že generální plnomocník nesplnil závazku, převzatého v mezích plné moci za prodatele domu. I kdyby se za to pokládalo, že »k zahájení sporu« byl by potřeboval zvláštní plné moci (§ 1008 obč. zák.), nešlo tu o takový případ, protože zmocnitel byl stranou žalovanou a šlo tedy jen o roli obrannou. Tvzení žaloby, že se generální plnomocník domníval, že jest vlastním jménem žalován, jest nesprávné a jest nadobro vyvráceno obsahem spisů hlavního sporu, kde ve všech podáních a soudních rozhodnutích jest uváděn C. jako strana žalovaná a kde jest všude J. uváděn jen jako generální plnomocník. Tak jest tomu i v dovolacím spise, jež sepisoval dokonce nynější právní zástupce žalobcův, třebaže nelze přezkoumati jeho tvrzení, že prý byla jeho plná moc podepsána J-em a nikoli Jindřichem C-em a že prý plnou moc již předložiti nemůže, protože ji nenalezl. Ale na tom nezáleží, stačí k vyvrácení shora uvedeného tvrzení již to, že i nynější právní zástupce žalobcův v dovolacím spise hlavního sporu uváděl Jindřicha C-a jako stranu žalovanou a J-a jako jeho generálního plnomocníka. Z toho, co uvedeno, jest zřejmo, že žalobce byl v předním sporu řádně zastoupen a že tu není důvodu pro žalobu o zmatečnost podle § 529 čís. 2 c. ř. s.

Čís. 7580.

Není třeba, by dědic ze závěti podával vždy žalobu na vyděděného dědice, a není pozůstalostní soud oprávněn, by mu ukládal povinnost k podání této žaloby a za tím účelem mu určil lhůtu. Teprve, kdyby vyděděný žaloval o vyplacení povinného dílu, bude na dědicích ze zákona, by důvod vydědění ve sporu udali a prokázali.

(Rozh. ze dne 2. prosince 1927, R II 383/27.)

Pozůstalostní soud rozdělil mezi přihlášenými dědici ze závěti a dědicem ze zákona žalobní roli podle § 125 nesp. říz. v ten způ-

sob, že pod písm. A přikázal zákonnému dědici Emilu S-ovi roli žalobce, poukávav ho, aby do 30 dnů ode dne doručení usnesení podal žalobu o určení, že jest neplatnou závět zůstavitelky ze dne 6. března 1925, jinak že bude pokračováno v pozůstalostním řízení, nehledíc na jeho dědický nárok, odkázaný na pořad práva. V odstavci pod písm. B) přikázal dědicům ze závěti, by na zákonného dědice Emila S-a podali do 30 dnů ode dne doručení usnesení žalobu o určení, že Emil S. jest nehoden dědického práva po Otilii S-ové, že jest důvodně a zákonným způsobem vyděděn. Touto druhou pod B) uvedenou částí usnesení cítili se stíženými dědicové ze závěti, tvrdíce, že sice uznávají svou povinnost dokázati ve sporu, který Emil S. zahájí o neplatnost závěti, pokud se týče o vyplacení dílu povinného, žalobci důvod vydědění, popírají však právo pozůstalostního soudu nutiti je k podání samostatné žaloby v tom směru. Navrhli proto vypuštění odstavce B) z uvedeného usnesení. **R e k u r s n í s o u d** napadené usnesení potvrdil.

N e j v y š š í s o u d vyhověl rekursu dědiců ze závěti pokud se týkal odstavce B) usnesení prvního soudu a zrušil tento odstavec.

D ů v o d y:

Pokud rekursní soud nevyhověl návrhu dědiců ze závěti, by byl druhý pod B) uvedený odstavec vymítněn z usnesení prvního soudu, jde tu o srovnalá usnesení nižších soudů, jež lze napadnouti jen z důvodu zřejmého rozporu se zákonem nebo se spisy, nebo z důvodu zmatečnosti (§ 16 nesp. říz.). Dovolací stížnost dědiců ze závěti napadá právem toto rozhodnutí, jelikož zřejmě odporuje zákonu. § 125 nesp. říz. předpisuje pozůstalostnímu soudu, by rozdělil mezi přihlášené dědice procesní role žalobců a žalovaných toliko v jediném případě, jsou-li přihlášky dědiců vespolek v rozporu a tu má pozůstalostní soud stanoviti i lhůtu, do které dlužno žalobu podati a oznámiti stranám důsledek toho, nebude-li žaloba včas podána. Tomu předpisu vyhověno odstavcem A) rozhodnutí první stolice. § 771 obč. zák. sice stanoví, že důvod vydědění musí vždy dědic prokázati, ať již byl zůstavitelem v závěti uveden, nebo ne, tím však není řečeno, že musí dědic ze závěti k tomu cíli podati vždy žalobu na vyděděného zákonného dědice. Nepodá-li vyděděný v tomto případě žalobu o neplatnost poslední vůle zůstavitelky, neb podá-li ji sice, bude-li však pravoplatně zamítnuta, nebude pro dědice ze závěti podnětu, by prokázali vyděděnému důvod vydědění. Teprve kdyby vyděděný žaloval o vyplacení dílu povinného, bude na dědicích ze závěti, by důvod vydědění ve sporu udali a dokázali (§§ 771 a 782 obč. zák., Ehrenzweig Erbrecht § 529 str. 503). Důkaz ten mohou však, jak z uvedeného plyne, dědicové ze závěti provésti též jako žalovaní ve sporu zahájeném vyděděným a není potřeba, by podávali k tomu cíli žalobu, a není též zákonného důvodu, ba ani oprávnění, by jim soud pozůstalostní ukládal povinnost k podání žaloby a by jim za tím účelem předpisoval lhůtu.